

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2017. évi október hó 18. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

végzést:

A harmadfokú bíróság a testi sértés büntette miatt **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Szekszárdi Törvényszék 5.Bf.8/2016/23. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a vádlottat az 1978. évi IV. törvény 170.§ (4) bekezdése szerint minősülő testi sértés büntette alól tekinti felmentettnek.

Indokolás

A Szekszárdi Járásbíróság a 2015. évi október hó 7. napján kelt 12.B.76/2014/45. számú ítéletével vádlottat a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 164.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdésre figyelemmel a (6) bekezdés d) pontja szerint minősülő testi sértés büntette miatt 1 év 9 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és a közügyek gyakorlásától 3 évi eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a vádlott a kiszabott szabadságvesztés-büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A vádlottat az ellene emelt csalás vétségének, valamint magánokirat-hamisítás vétségének vádja alól felmentette, rendelkezett a bűnjelekről, a magánfél által bejelentett polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította, és kötelezte a vádlottat 130.602 forint bűnügyi költség állam részére történő megfizetésére.

A járásbíróság ítélete ellen a felmentő rendelkezéseket nem támadva az ügyész a vádlott terhére hosszabb tartamú szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabása, míg a vádlott és védője felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Szekszárdi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2017. évi március hó 9. napján kelt 5.Bf.8/2016/23. számú ítéletével a Szekszárdi Járásbíróság 12.B.76/2015/45. számú ítéletét megváltoztatta, és a vádlottat az ellene emelt a Btk.164.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdésre figyelemmel a (6) bekezdés d) pontja szerint minősülő testi sértés büntettének vádja alól felmentette és megállapította, hogy az eljárás során felmerült 130.602 forint bűnügyi költséget az állam viseli. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokon eljáró Szekszárdi Törvényszék ítélete ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a testi sértés büntettének vádja alóli felmentés miatt, a vádlott büntetőjogi felelősségének a Btk.164.§ (1) és (3) bekezdéseiben meghatározott és a (6) bekezdés d) pontja szerint minősülő testi sértés büntetében történő megállapítása és vele szemben büntetés kiszabása érdekében.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában és a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján az ügyészi fellebbezést módosított tartalommal tartotta fenn és a másodfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezésére és új eljárásra utasítására tett indítványt.

A vádlott védője a nyilvános ülésen a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A harmadfokú bíróság a (másod)fellebbezéssel megtámadott határozatot a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 387.§ (1) bekezdése alapján az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárással együtt bírálta felül, vizsgálva a perrendi szabályok megtartását, valamint a másodfokú ítélet megalapozottságát. Az elsőfokú bíróság ítéletének felmentő rendelkezése a Be.348.§ (2) bekezdése értelmében már a másodfokú eljárásnak sem volt tárgya, miután az fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett.

Az első- és másodfokú eljárás lefolytatására túlnyomórészt a perrendi szabályok megtartásával került sor oly módon, hogy a másodfokú bíróság ítélete mentes volt a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól.

Sajátossága volt az eljárásnak, hogy a másodfokú bíróság az ügyben bizonyítást folytatott le, melynek keretében tanúként hallgatta ki dr. tanú 1-et és **tanú4-t**, valamint a bizonyítási eljárás anyagává tette a védelem által csatolt CD-adathordozón rögzített hangfelvétel szöveges leiratát, mely a **ügyvéd1** ügyvéd irodájában a védő, a vádlott és dr. tanú 1 között folyt beszélgetést tartalmazta. Észlelte e körben a harmadfokú bíróság, hogy dr. tanú 1 és **tanú4** tanúkénti kihallgatása nem felelt meg az eljárási törvényben foglaltaknak, ugyanis a mentességi jogukra történő figyelmeztetés nem pontosan történt meg a másodfokú bíróság részéről. Ezért **tanú4** vallomását nem lehetett figyelembe venni az eljárás során. Az eljárási szabálysértés azonban a másodfokú bíróság döntésére érdemi hatással nem volt.

A történetek pontos rekonstruálását nagyban megnehezítette, hogy a cselekménynek külső szemtanúja nem volt, a testi sértés bekövetkeztekor csak a vádlott és a sértett volt jelen. Nem hagyható figyelmen kívül azonban az az igen lényeges körülmény, hogy az ügy döntő fontosságú szereplője dr. tanú 1 volt. Őt a másodfokú bíróság tanúként hallgatta ki annak tisztázása érdekében, hogy milyen érzelmi és érdekviszonyok álltak fenn a vádlott és dr. tanú 1, sértett, valamint tanú 2 és dr. tanú 1 között.

A másodfokú bíróságnak azonban ez a törekvése - az időmúlásra és arra is figyelemmel, hogy felismerhető volt, hogy az ügy szereplői vallomásukat a pillanatnyi érdekviszonyaik mentén alakították - nem vezetett eredményre.

A másodfokú bíróság által az eljárás anyagává tett CD-adathordozón rögzített hangfelvétel, illetve annak leirata azt erősítette meg, hogy a sértett tett olyan nyilatkozatot, mely szerint ő volt az, aki először ütésre emelte a kezét a vádlott irányába. Ezen sértetti nyilatkozat a vádlott védekezését támasztotta alá.

A bizonyítási eljárás lefolytatását követően a törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét megalapozottnak találta, azzal azonban, hogy a járásbíróság a vádlotti magatartás jogi értékelésével kapcsolatosan téves álláspontra helyezkedett.

Helyesen ismerte fel a másodfokú bíróság, hogy a járásbíróság által megállapított tényállásból az ún. vélt jogos védelmi helyzetre vonható következtetés.

A fentiek alapján tehát nem értett egyet a harmadfokú bíróság a fellebbviteli főügyészé az álláspontjával, mely szerint az elsőfokú döntés a Be.351.§ (2) bekezdés a) pontjában írt okból megalapozatlan, mert a tényállás felderítetlen. Amint azt a jogorvoslattel megtámadott határozat helytállóan rögzítette, a vádlott és a sértett között történeteknek tanúja nem volt. A másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítás éppen a tényállás egyetlen vitatott és a vádlott büntetőjogi felelősségének kérdésében releváns részét igyekezett tisztázni. E körben további bizonyíték nem is merült fel. Ezért helyesen járt el a másodfokú bíróság, amikor a múltbeli történések megállapításánál a vádlott és a sértett azon vallomásait fogadta el, amelyet az egyéb bizonyítékok, így különösen az igazságügyi orvosszakértői vélemény megállapításai is alátámasztanak. Hangsúlyozni szükséges, hogy jelen ügy háttérében a vádlott és dr. tanú 1 között fennálló több vonatkozásban is kuszának minősülő viszony húzódik, melynek tisztázása jelen büntetőeljárás keretét nyilvánvalóan meghaladja.

A tényállásból a másodfokú bíróság helytállóan következtetett a testi sértés büntette vonatkozásában a vádlott büntetőjogi felelősségének a hiányára.

Az ügy valamennyi körülményét értékelve és mérlegelve, a harmadfokú bíróság egyetértett a másodfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a hazaérkező vádlott számára minden körülmény arra utalt, hogy a sértett jogszerűtlenül tartózkodott az ingatlanban, azaz semmiféle jogtalan magatartást nem valósított meg azzal, hogy ezt számonkérte. E vádlotti fellépéssel szemben fejtette ki a sértett a cselekvését, amikor a vádlottat igyekezett ellökni, valamint előtte hadonászó mozdulatokat tett. Ezt követte a vádlott részéről az ökölütés, amely a sértett maradandó fogyatékoságot eredményező sérülését okozta.

A fentiek alapján tehát a harmadfokú bíróság álláspontja szerint is a vádlottnak mind a javai, mind a személye elleni támadás tekintetében a jogos védelmi helyzetnek legalábbis a vélelmezésére alapos oka volt. Ugyanis „a jogos védelem és a vélt (putatív) védelem abban nem különbözik, hogy a cselekvő egyaránt jogos cél elérésére törekszik, ám amíg az előbbi esetben az ennek alapjául szolgáló feltételek (a jogtalan támadás, illetve annak közvetlen veszélye) objektíve fennállnak, az utóbbi esetben ellenben nem: az elkövető a kialakult helyzet félreértéséből eredően csupán úgy véli, hogy jogszerűen cselekszik. A vélt jogos védelem kapcsán tehát a tévedés jelentkezhethet egyfelől a jogos védelem előfeltételeinek téves megítélésében (amikor az elkövető a sértett mozdulatát támadásként vagy annak közvetlen veszélyeként értékeli, holott erről valójában nincs szó), másfelől abban, hogy az elhárítás bizonyos intenzitását tartja - tévesen - szükségesnek azért, mert helytelenül mérte fel a feltételezett támadás jellegét, erejét vagy veszélyességét" (BH1997. 427.).

A fent már kifejtettek szerint az adott ügyben a másodfokú bíróság helyesen állapította meg azt, hogy a vádlott a körülményekből - abból, hogy a sértett jogszerűtlenül bement a ház udvarára és ott elrejtőzött - alappal vélte úgy, hogy a vele szemben tettelegességet kezdeményező sértett őt bántalmazni akarja, e tekintetben tehát tévedését nem a gondatlansága okozta.

Ezért a Be.6.§ (3) bekezdés c) pontja alapján helytállóan mentette fel a vádlottat a testi sértés vádjáról.

Az ezt sérelmező ügyészi fellebbezés tehát eredménytelen volt.

Tekintettel arra, hogy az egyéb rendelkezések is törvényesek voltak, ezért a harmadfokú bíróság a Be.397.§-ában írtak szerint a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Észlelte azonban, hogy a cselekmény elkövetési ideje a 2013. évi július hó 1. napját, a 2012. évi C. törvény hatályba lépését

megelőzte, ezért a vádlottat az 1978. évi IV. törvény 170.§ (4) bekezdésében meghatározott testi sértés bűntette alól tekintette felmentettnek.

Pécs, 2017. október 18.

Dr. Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Bencze Beáta s.k. előadó bíró, Dr. Hudvágner András s.k. bíró

A Szekszárdi Törvényszék 5.Bf.8/2016/23. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bhar.III.35/2017/5. számú végzése folytán 2017. évi október hó 18. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

. Tóth Sándor s.k.
a tanács elnöke